

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

**Курсова робота з методики навчання англійської мови в закладах
загальної середньої освіти
на тему: «Методика формування в учнів основної школи
англійськомовної компетентності в діалогічному мовленні з
використанням рольової гри.»**

Студента групи СОа 12-19
Денної форми здобуття освіти першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти
факультету романо-германської
та української філології
спеціальності 014 Середня освіта,
освітньо-професійна програма Іноземні
мови та літератури, методика навчання
іноземних мов і зарубіжної літератури
(англійська і друга західноєвропейська мова)
Мудрого Ярослава Костянтиновича

Науковий керівник:

кандидат педагогічних наук, доцент,

Борецька Г.Е

Національна шкала: _____

Кількість балів: _____

Оцінка ЄКТС: _____

Члени комісії:

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи формування в учнів основної школи англійськомовної компетентності в діалогічному мовленні з використанням рольової гри	
1.1 Визначення та характеристика англійськомовної компетентності в діалогічному мовленні.....	5
1.2 Дослідження цілей та розгляд системи вправ для формування англійськомовної компетентності у діалогічному мовленні в учнів основної школи з використанням рольової гри.....	9
РОЗДІЛ 2. Технологія формування компетентності в діалогічному мовленні з використанням рольової гри в закладах середньої освіти.	
2.1 Аналіз підручника з англійської мови для основної школи на наявність та доцільність вправ на формування компетентності у діалогічному мовленні.....	17
2.2 Дослідження ефективності використання рольової гри в процесі формування англійськомовної компетентності у діалогічному мовленні та її значення на практиці.....	20
ВИСНОВКИ.....	25
РЕЗЮМЕ.....	27
RESUME.....	28
ДОДАТКИ.....	29
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	35

ВСТУП

Перш за все, варто сказати про актуальність формування в учнів основної школи англійськомовної компетентності в діалогічному мовленні з використанням рольової гри. Для цього, варто почати з розгляду саме актуальності вивчення англійської мови та її місця в освітньому процесі. Потім, варто розглянути необхідність формування іншомовної компетентності в діалогічному мовленні та причину та вплив використання рольової гри у процесі формування КДМ.

Важливо зазначити, що знання іноземної мови є невід'ємною частиною навчального процесу саме через необхідність сучасної людини, а тепер й робітника-професіонала, вільно взаємодіяти з людьми з різних країн. Ще двадцять років тому, знання іноземної мови вважалося неабияким активом у переліку навичок робітника. Приймалося за істину, що це знання може відкрити багато дверей до кращої перспективи у майбутньому. В наш же час, час глобалізації, знання англійської мови вже сприймається не лише як перевага, а як необхідність. Кожен змушений безперервно самовдосконалюватися аби утриматися на ринку праці.

В той же час, частиною англійськомовної компетентності є компетентність в діалогічному мовленні, адже змога здійснення комунікації в усному мовленні є життєво важлива в незліченній кількості ситуацій. Замовити їжу під час перебування в іншій країні, викликати швидку, знайти необхідну інформацію, що існує тільки на мові оригіналу, і багато іншого — все це може статися і рано чи пізно станеться з будь ким. Саме тому, так важливо зануритися в процес формування англійськомовної компетентності в діалогічному мовленні й знайти найкращий спосіб здобуття вмінь, знань та навичок у цьому надзвичайно важливому фрагменті освітнього процесу.

Використання рольової гри у вищезазначеному процесі є одним з таких способів, адже ще з дитинства саме гра допомагала кожному пізнавати

навколишній світ та дозволяла приміряти на собі різні ролі, готуючи до будь-яких ситуацій в майбутньому. В той же час, примірка різних ролей та участь в різних комунікативних ситуаціях може стати вагомим внеском в процес формування іншомовної компетентності, адже учень не лише імітує фрази з підручника чи аудіозапису. Під час рольової гри, учень реагує на слова, міміку чи жести співрозмовника, вчиться правильно використовувати вже здобуті знання на практиці й, навіть, виходити з неочікуваних поворотів подій.

Таким чином, об'єктом цієї роботи буде процес формування в учнів основної школи англійськомовної компетентності в діалогічному мовленні (КДМ). Предметом — використання рольової гри у процесі формування КДМ в учнів основної школи. Мета цієї роботи — розглянути та дослідити методіку використання рольової гри у процесі формування КДМ в учнів основної школи на практиці. Також, у цього дослідження є чотири завдання. Перше — визначити та характеризувати процес формування англійськомовної компетентності в діалогічному мовленні. Друге — дослідити організації викладання діалогічного мовлення у основній школі та розглянути системи вправ для формування компетентності у діалогічному мовленні. Третє — провести аналіз підручника з англійської мови для основної школи на наявність та встановити доцільність вправ на формування англійськомовної компетентності у діалогічному мовленні. Четверте — конкретно дослідити та визначити наслідки використання рольової гри в процесі формування англійськомовної компетентності у діалогічному мовленні та їх значення на практиці. Й останнє, п'яте — описати проблеми, що можуть виникати під час викладання діалогічного мовлення як одного з видів мовленнєвої діяльності. Обсяг курсової роботи становить ... сторінки та складається зі вступу, двох розділів з двома підрозділами у першому й трьома підрозділами у другому, висновків.

РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи формування в учнів основної школи англійськомовної компетентності в діалогічному мовленні з використанням рольової гри

1.1 Визначення та характеристика англійськомовної компетентності в діалогічному мовленні

Перш за все, аби характеризувати процес формування в учнів основної школи англійськомовної компетентності в діалогічному мовленні необхідно спочатку дати визначення саме діалогічному мовленню. Діалогічне мовлення, або коротко (ДМ), — визначається як процес мовленнєвої взаємодії двох і більше активних учасників спілкування. При цьому, під час мовленнєвої взаємодії кожен з учасників мовленнєвого процесу по черзі виступає як мовець, так і як слухач або реципієнт, що сприймає інформацію першого. Таким чином, кожен учасник мовленнєвого акту виконує дві ролі.

В такому випадку, компетентністю в діалогічному мовленні, або скорочено (КДМ), називається здатність реалізовувати усномовленнєву комунікацію, як передачу та сприйняття інформації, в діалогічній формі. В той же час, ця реалізація може відбуватися в життєво важливих для конкретного віку й положення сферах діяльності та різноманітних ситуаціях спілкування, що встановлюються конкретно наданим комунікативним завданням. Характеризуючи англійськомовну компетентність в діалогічному мовленні, необхідно зазначити, що учасник мовленнєвої взаємодії має вміти планувати, здійснювати, коригувати власний стиль мовлення та правильно сприймати співрозмовника в залежності від типу діалогічних висловлювань, що можуть варіюватися в залежності від певного контексту, мовленнєвого завдання чи комунікативного наміру, що змінюються залежно від правил спілкування у різних національно-культурних спільнотах.

Далі, необхідно назвати складові іншомовної компетентності в діалогічному мовленні (КДМ). Ними є вміння, навички, знання та комунікативні здібності.

Вміння ДМ поділяються на мовленнєві, інтелектуальні, навчальні, організаційні та компенсаційні.

Під мовленнєвими вміннями розуміють, перш за все, здатність правильно ініціювати, вести та завершувати діалог. Під час ведення діалогу мовець повинен вміти правильно використовувати мовленнєві кліше, що змінюються в залежності від функціонального типу запропонованого діалогу. Далі, мовець має вміти розвивати запропоновану тему розмови, переходити на суміжні теми додаючи нову інформацію або правильно запитуючи про неї. Здатність адекватно реагувати на репліки співрозмовника та емоційно забарвлювати діалог за допомогою міміки, жестів або інтонації, характерних для конкретної мовленнєвої ситуації відповідно до встановлених національно-культурних норм.

Навчальні вміння ДМ включають в себе здатність використовувати різні види опори під час говоріння або інші види навчальних засобів. Організаційні вміння передбачають, насамперед, здатність правильно передбачити та спланувати свою частину мовленнєвої діяльності. Це може бути вміння орієнтуватися в контексті, вміння спонтанно реагувати на репліки співрозмовника за допомогою забезпечення зворотного зв'язку.

Інтелектуальні вміння демонструють здатність не лише правильно передбачати імовірну фразу співрозмовника, а й здатність правильно сприйняти, зрозуміти й точно класифікувати інформацію передану ним. Також, до інтелектуальних вмінь належить здатність правильно відреагувати на сприйняту інформацію після її опрацювання та подальшого використання як опори для розвитку ситуації. При цьому, мовець повинен вміти вільно висловлювати свою точку зору за допомогою влучних коментарів. Наостанок,

враховується вміння відокремлювати головне від другорядного й правильно орієнтуватися в процесі спілкування.

Компенсаційні вміння — це вміння подолати неочікувані складнощі, що можуть спіdkати мовця під час діалогічного мовлення на іноземній мові. Загалом, вони складаються із пара-лінгвістичних засобів. Це вміння повернутися до попередньо почутої інформації, пошук необхідних синонімів, антонімів чи здатність перефразувати чи пояснити сказане за допомогою більш детального опису; вміння спрощення, вміння застосовувати невербальні засоби або додаткові матеріали, тощо.

Розглянувши вміння як першу складову іншомовної компетентності в діалогічному мовленні, необхідно перейти до розгляду навичок ДМ. Адже саме рівень сформованості мовленнєвих навичок ДМ напpяму впливає на процес розвитку вмінь діалогічного мовлення. До мовленнєвих навичок діалогічного мовлення належать граматичні, лексичні та фонетичні навички; і включають вони в себе як рецептивні так і репродуктивні аспекти діалогічного мовлення. Таким чином, граматичні навички ДМ, як опорна конструкція будь якої діалогічної єдності включають в себе як правильне розпізнавання на слух знайомих граматичних форм та граматичних структур, використаних співрозмовником (рецептивний аспект) та, в той же час, здібність правильно формулювати свою думку за допомогою використання вивчених граматичних структур ІМ характерних для конкретного типу діалогу та в залежності від національно-культурного аспекту (репродуктивний аспект). Лексичні навички діалогічного мовлення включають в себе розпізнавання та подальше розуміння почутих лексичних одиниць та, водночас, вільне вживання виучуваних ЛО відповідно до контексту. Фонетичні навички ДМ полягають в розпізнаванні окремих звуків та звукосполучень під час усномовленнєвої діяльності так само, як і інтонацію мовця; в той же час вони забезпечують власне оформлення висловлювання під час діалогу.

Знання ДМ поділяються на декларативні та процедурні. В свою чергу, декларативні знання бувають мовними та мовленнєвими. Це знання про фонетику мови (фонеми), її лексику (різні види ЛО) та знання про граматику (ГС). Вони також включають знання про типи діалогів, мовленнєву поведінку характерну для різних видів мовлення (офіційна, неофіційна); різні знання про методи та стратегії оволодіння новим матеріалом. Знання характерних паралінгвістичних засобів: міміка, жести, характерні для конкретної національно-культурної спадщини. Знання про етнічні, культурні цінності та історію країни, іноземна мова якої вивчається, також входить до декларативних знань. Процедурні знання включають, насамперед, соціокультурні знання характерні для носіїв іноземної мови та знання про застосування різних видів організаційних чи компенсаторних стратегій, що є характерними для певних типів діалогів.

Комунікативні здібності, що постійно розвиваються протягом набуття учнем іншомовної компетентності в діалогічному мовленні тісно пов'язані з формуванням вже перерахованих вмінь та навичок ДМ. Це, перш за все, здібності учня до самомотивації, самооцінювання, самоконтролю. Здібності вільно орієнтуватися у різних видах комунікативних ситуацій, точно висловлювати свою думку, вільно використовувати набуті протягом діалогу знання, вчасно та влучно реагувати на сказане співрозмовником, не перебиваючи та уважно слухаючи його. Здатність до толерантного ставлення й поваги до свого співрозмовника, тощо.

Наостанок, перед розглядом конкретно цілей формування іншомовної компетентності у діалогічному мовленні необхідно назвати комунікативні функції, що виконує діалогічне мовлення. Ними є функція передачі інформації (запит та отримання необхідної інформації в залежності від завдання). Функція пропонування (пропозиція, як залучення співбесідника до діалогу, та прийняття чи відмова від запропонованого). Функція обміну враженнями, думками чи ідеями. Функція обґрунтування власної точки зору. Саме ці

функції лежать у поділі на різні типи діалогів та, як наслідок, відіграють важливу роль у формуванні цілей КДМ.

1.2 Дослідження цілей формування компетентності у діалогічному мовленні в учнів основної школи та розгляд системи вправ для формування англійськомовної компетентності у діалогічному мовленні з використанням рольової гри

Головною ціллю формування іншомовної компетентності в діалогічному мовленні в учнів будь якого віку є набуття спроможності вільно вести діалог на необхідну тему у різноманітних комунікативних ситуаціях. Так, незважаючи на ціль розмови, мовець повинен бути здібним до вільного розуміння усномовленневих висловлювань співрозмовника та надавати зворотну реакцію. Такі комунікативні ситуації передбачені програмою шкіл та включають зазвичай найбільш необхідні сфери спілкування як офіційного так і неофіційного стилей. Звісно, цілі та вимоги до оволодіння КДМ варіюються в залежності від віку учнів. Саме тому існує три рівні сформованості КДМ: початкової, основної та старшої школи у загальноосвітніх закладах України.

В нашому випадку ми будемо розглядати цілі формування компетентності у діалогічному мовленні в учнів основної школи (5-9 класи). На відміну від початкової школи, де починається формування мовленневих вмінь, в основній школі учні переходять до етапу систематичної та послідовної роботи покращення та закріплення вже набутих вмінь, знань та навичок. Таким чином, учні автоматизують свої комунікативні здібності працюючи вже з автентичними текстами спеціально відібраними для кожного рівня. Тематика комунікативних ситуацій для спілкування водночас як базується на вже знайомих темах з початкової школи, так і на нових, що включають більш розширені галузі знань, здобутих і під час інших класів. Загалом, сфери спілкування для учнів основної школи можна поділити на три види: особистісна, публічна та освітня. Особистісна включає вільне ведення

усномовленнєвого спілкування на тему себе, своїх планів, інтересів, досвіду, здібностей та всього, що стосується власне учня, як індивідуальності; також на тему сім'ї, друзів та знайомих. Публічна, у свою чергу, включає теми навколишнього середовища, мас-медіа, культури, науки та технічного прогресу. Освітня складається в основному з роботи та професії. Різноманітність функціональних типів діалогів, також розширюється та починає включати діалог-розпитування, діалог-спонукання та діалог-обмін враженнями, думками, інформацією. В той же час, окрема увага приділяється самостійній творчій роботі учнів (створення власних діалогів, тощо).

Отже, на кінець основної школи (9 клас), рівень знання першої іноземної мови (англійської) має досягти А2. Так, учні мають бути спроможними:

Вільно вести діалог на будь-яку тему з особистісної, публічної та освітньої сфер; вміти реалізовувати комунікативні наміри (починати та підтримувати діалог, запитувати, коментувати та надавати інформацію; точно висловлювати свою точку зору та аргументувати її; надавати оцінку відносно до конкретних вчинків, ситуацій, явищ та подій; уточнювати та роз'яснювати вивчену інформацію за допомогою парафразу, синонімів, антонімів, тощо; висловлювати свої емоції та враження відносно до побаченого, почутого, прочитаного; надавати, приймати або відхиляти пропозиції; володіти знаннями про культурну спадщину країни, мову котрої вони вивчають, та використовувати фрази характерні до конкретної спільноти; вільно сприймати та використовувати жести у межах ситуативного спілкування; розумітися на цінностях, ідеалах, нормах поведінки, правилах ввічливості, характерних для конкретної країни й адекватно поводитися у комунікативних ситуаціях. Вміти висловлюватися хоча б на 10 правильно оформлених реплік під час мовленнєвого спілкування.

В той же час, розглядаючи цілі формування компетентності у діалогічному мовленні з використанням рольової гри, необхідно спочатку визначити саме поняття рольової гри та її місце в діалогічному мовленні. Саме

гра, як перший рід діяльності, що з ним зустрічається кожна дитина, є найбільш важливою для засвоєння знань навколишнього світу та розвитку особистості. Саме через гру, учень приміряє на собі різні ролі та формує не лише нові навички й здобуває знання, а й знайомиться з культурною спадщиною різних етносів, збагачує свій ряд морально-вольових якостей. Під час спостереження за дітьми було доведено, що саме під час гри йде розвиток абсолютно всіх психічних процесів особистості. Звісно виникає питання: «Чому саме під час гри?» Відповідь вже давно знайдена. Гра — це емоційно забарвлений рід діяльності; процес, під час якого головна мета не лише досягти чогось чи дізнатися щось нове, а й насолодитися самим заняттям. Під час гри, учень є постійно вмотивованим й захопленим у процесі, звісно якщо гра є цікавою та повчальною. Відомо, що мотивація гри для дитини лежить не в результаті, а в самій ігровій дії та можливості діяти. Саме тому, введення рольових ігор, як групової діяльності в діалогічному мовленні надає можливість створювати особливу атмосферу навчального процесу й, водночас, готує учня до майбутнього життя та найбільш важливих життєвих ситуацій та неочікуваних проблем, що трапляються у великому світі.

В той же час, гра є соціальним видом діяльності, що залучає декількох учнів до взаємодії, взаємопідтримки й спонукає до взаємоповаги та взаєморозуміння. А під час формування компетентності в діалогічному мовленні, ігрова діяльність, а саме рольова гра дозволяє більше сконцентруватися на розвитку мовленнєвих вмінь та навичок, а не лише на оволодінні новими лексичними одиницями чи граматичними структурами. Введення рольової гри завжди підбиває учня до постанови важливих питань на кшталт: що я маю сказати в такій ситуації? Що б сказав той, чію роль я приміряю? Яку мені дадуть відповідь? Як я маю продовжити розмову? Чи доречно це прокоментувати? І тому подібні запитання. Більш того, враховуючи що відбувається формування саме іншомовної компетентності в діалогічному мовленні, можна лише перераховувати та перераховувати всі навчальні можливості, що це нам сулить. Під час рольової гри в діалогічному

мовленні, кожен учень стає головною дійовою особою й цілком і повністю залучений в усномовленнєву діяльність як мовець чи реципієнт по-чергово. Таким чином, навіть під час отримання інформації від співрозмовця, учень виступає не як пасивний слухач, постійно аналізуючи та готуючи свою відповідь.

В нашому випадку, ми розглядаємо формування компетентності у діалогічному мовленні в учнів основної школи, саме тому важливо назвати передумови оволодіння та автоматизації мовленнєвих вмінь та навичок ДМ. Це, перш за все, вже усвідомлене оволодіння новою інформацією та розвиток мислення, що характеризуються глибиною розуміння, швидкістю сприйняття та самомотивацією. В той же час, працюючи з учнями, необхідно приймати до уваги індивідуальність кожного й застосовувати різні прийоми навчання. Далі, розвиток різних типів пам'яті також має важливе значення. Так, під час рольової гри у діалогічному мовленні розвивається довготривала пам'ять (правила вживання різних ЛО, ГС, тощо); образна пам'ять (компенсаторні вміння); вербальна, слухова, рухова, зорова пам'ять; короткочасна пам'ять (інформація надана співрозмовником), тощо. Саме тому, важливо урізноманітнювати завдання під час вибору різних типів діалогів. Більш того, важливо завжди мати учнів вмотивованими під час діяльності. Саме тому можна використовувати різні додаткові матеріали чи ігрові сайти задля утримання постійної уваги учнів. Звісно, має бути й мотивація до вивчення конкретної мови загалом; тому необхідно вибирати практичні й водночас цікаві для учнів теми, аби показати навіщо та як саме вони зможуть використовувати набуті знання у подальшому житті. Врахування вікових особливостей та інтересів учнів також необхідно назвати, адже важливо розуміти на що саме спроможен учень. Учитель завжди має бути в курсі останніх новин та зацікавлень свого класу, адже кожен любить говорити про те, що йому цікаво й необхідно в конкретний період життя. Потім, це можна використовувати як спосіб розпочати діалог й, ще більше вмотивувати учнів до активної взаємодії, при цьому наближуючи усномовленнєву діяльність до

реальної життєвої ситуації. Саме рольова гра дозволяє створити ситуації вільного та реального спілкування в конкретних умовах, і чим більш реалістичними та релевантними ці умови є, тим більше буде вмотивований учень і, як наслідок, тим краще будуть розвиватися його мовленнєві навички та вміння. В той же час, на відміну від звичного діалогу, рольова гра демонструє більш конкретні мотив та мету діалогічного спілкування. Учні починають задумуватися не лише над тим як правильно сказати свою репліку, а чому вони її говорять, що вони можуть почути у відповідь, і завдяки цьому, починають ще більше «поринатися» у активну працю. Учні на власному прикладі починають усвідомлювати мову як дійсний засіб спілкування та застосовувати знання мови на практиці. Таким чином, в очах учня урок англійсько мови перетворюється в урок спілкування англійською мовою, що позитивно впливає на засвоєння нового матеріалу та стимулює подальший інтерес до навчання. Далі, варто сказати про ще один важливий аспект рольової гри — спонтанність. Рольова гра як спосіб формування іншомовної компетентності в діалогічному мовленні включає в себе спонтанне спілкування. Завдяки цьому, учні не мають плану конкретного діалогу й повинні постійно продумувати всі можливі способи розвитку ситуації та варіанти як своїх подальших коментарів та відповіді, так і відповіді співрозмовника. Все це дозволяє розвивати усі види мовленнєвих, інтелектуальних, навчальних, організаційних, компенсаційних вмінь та, як наслідок, сформувати вільне володіння іноземною мовою. Тобто, йде комплексне використання усіх вище перерахованих вмінь водночас, адже коли потрібно щось спитати, пояснити, відповісти — проковується необхідність для активної усномовленнєвої діяльності. Потім, рольова гра повною мірою залучає як впевнених у собі, так і сором'язливих учнів, й дає можливість до активної взаємодії між собою. Відомо, що учні-лідери часто беруть на себе ініціативу в різних видах групової діяльності й, навіть, можуть брати на себе роботу своїх партнерів; в той час, як рольова гра надає свою роль абсолютно кожному учаснику й дозволяє повною мірою кожному учневі брати участь в

усномовленнєвій діяльності. Так, оволодіваючи навичкою починати розмову, ставити питання, коментувати розповідь співрозмовника та висловлювати свої думки, навіть найбільш сором'язливі учні мають змогу проявити ініціативу й попрактикуватися у створенні своїх власних мовленнєвих висловлювань. Дослідження показують, що активна участь у рольовій грі, як виді мовленнєвої діяльності, дозволяє деяким учням знаходити спільну мову з новими обличчями та створювати більш товариські особистісні відношення з іншими учасниками класу. Іншими словами, процес примірювання на себе різних соціальних ролей дозволяє учневі краще усвідомити своє «Я» та розумітися на соціальних взаємовідносинах між людьми як своєї країни, так і країни, мову якої він чи вона вивчають. Так, під час рольової гри у діалогічному спілкуванні будуть використовуватися усі доступні можливості навчального процесу. А, в цей же час, учні будуть розвивати не лише мовленнєві вміння та навички, а й стануть більш самостійними, ініціативними, відкритими до роботи в колективі та зацікавленими як у навчальному процесі, так і в навколишньому середовищі.

Переходячи до аналізу системи вправ на формування компетентності у діалогічному мовленні, важливо зазначити, що існує 4 етапи й 3 види вправ на формування КДМ. Як відомо, кожна дієслівна єдність складається з реплік. Вони бувають ініціативні (ті, що провокують до розмови) або реактивні (ті, що дають реакцію). Саме тому, підготовчий або нульовий етап спрямований на навчання учнем реплікування. Зазвичай, цей етап включає в себе рецептивно-репродуктивні та репродуктивні умовно-комунікативні вправи. Ці вправи спрямовані на імітацію, підстановку ЛО або ГС у репліки, постановка та відповіді на запитання з використанням опори, тощо. Після оволодіння реплікуванням, учні можуть переходити до оволодіння дієслівними єдностями. Цей перший етап вже супроводжується рецептивно-продуктивними умовно-комунікативними вправи на вживання та по-черговий обмін репліками між учнями. Тут, вже починає надаватися якась уявна ситуація й можна поступово переходити до рольової гри. Під час другого етапу

учні переходять до створення діалогічного цілого — міні-діалогу. Так, на відміну від діалогічних єдностей, міні-діалог є більш зв'язаним та завершеним. Він об'єднує взаємопов'язані ДЄ в єдину та нерозривну бесіду між двома мовцями, де кожна наступна репліка якимось чином поєднана з попередньою. На третьому етапі учні займаються формуванням власне самих діалогів. На кінець основної школи (рівень А2) від кожного учня буде вимагатися зробити хоча б 10 зв'язаних та коректно-оформлених реплік. Тут вже використовуються рецептивно-продуктивні комунікативні вправи без зорової чи слухової опори.

Таким чином, існують три групи вправ на формування компетентності у діалогічному мовленні. Вправи на оволодіння реплікуванням є першою групою. Вони включають в себе основні вміння та навички діалогічного мовлення: ставити запитання, надавати відповідь, запитувати інформацію, передавати інформації і т.п. Учні зазвичай надаються зорова чи слухова опора у вигляді мовних кліше, готових виразів; тут йдуть рецептивно-репродуктивні вправи на імітацію. Або репродуктивні вправи на підстановку.

Наприклад:

Приклад 1.

-I love summer. It's warm outside.

-So do I. I love summer too. It's warm outside.

Приклад 2.

-I love apples. They are tasty.

-And I love oranges. They are tasty too.

До другої групи вправ належать умовно-комунікативні рецептивно-продуктивні вправи, де учні вже мають обмінюватися репліками. Тут, кожному учневі зазвичай надається можливість ставити як ініціативні, так і реактивні репліки.

Приклад 1.

-What did you do yesterday?

-I did my homework. And you, what did you do yesterday?

-I watched TV. It was my favorite movie.

До третьої групи вправ відносять створення цілих діалогів, що включають декілька зв'язних реплік від кожного учня. Це, зазвичай, діалог-домовленість, діалог-запит інформації та інші типи діалогів. При цьому учням не дозволяється використовувати зорову чи слухові опори під час усномовленнєвої взаємодії.

Розглядаючи формування англомовної компетентності в діалогічному мовленні, варто також зазначити категорію поділу ролей. За англійськими вченими Д. Тейлором та Д. Вілкінсом існують 5 категорій: вроджені, приписані, набуті, дійові та функціональні. Вроджені показують біологічні властивості мовця, приписані — його походження та положення у суспільстві, набуті визначають професію. Дійові та функціональні є найбільш часто застосованими під час рольових ігор, адже вони напряду дозволяють створювати ситуації мовлення. Так, дійові ролі роблять з учня дійову особу (показують, що саме він робить під час діалогу). Це може бути, наприклад, покупець квитків, пацієнт на прийомі у лікаря і т.п. Функціональні ролі, у свою чергу, демонструють мету комунікативної ситуації (порадник для журналу, що має зібрати список рекомендацій, тощо.) В той же час існує три групи ролей, які виконують учні. Соціальні, що дозволяють приміряти ролі різних членів суспільства; міжособистісні, що демонструють взаємодію між учнями; психологічні, що визначають характер рольової гри.

Наостанок, важливо виділити структуру рольової гри як виду діяльності. Першим її компонентом були ролі, що ми охопили вище. Вони також називаються суб'єктом рольової гри. Другим її компонентом буде тема розмови — об'єкт. Далі йде ставлення суб'єкта до об'єкта, що визначає емоційне забарвлення діалогічної комунікації. Та, останнім компонентом

будуть умови мовленнєвої ситуації, що визначають мету. Таким чином, правильно визначивши усі компоненти рольової гри, як способу формування компетентності у діалогічному мовленні та звертаючи увагу на рівень знання мови, вікові особливості та інтереси учнів, можна використати усі доступні можливості задля повного залучення учнів у процес мовленнєвої взаємодії.

РОЗДІЛ 2. Технологія формування компетентності в діалогічному мовленні з використанням рольової гри в закладах середньої освіти.

2.1 Аналіз підручника з англійської мови для основної школи на наявність та доцільність вправ на формування компетентності у діалогічному мовленні

Перш за все варто зазначити, що за програмою для загальноосвітніх навчальних закладів, формування в учнів основної школи компетентності в діалогічному мовленні базується на основі вже засвоєних вмінь, навичок та знань з початкової школи. Таким чином, коли учні початкової школи можуть брати участь у розмові на прості та звичні теми, учні основної школи вже охоплюють більшу кількість сфер, як охорона довкілля, наука і технічний прогрес і т.п. В той же час, учні основної школи мають більш різноманітні види мовленнєвої діяльності та більше різних функціональних типів діалогів (діалог-розпитування, діалог-спонукання, діалог-обмін інформацією).

В той же час, учні не лише доповнюють репліки, як, наприклад, у четвертому класі, а й аргументувати й уточнювати свою думку, розпитувати співрозмовника, пропонувати компроміси, висловлювати свої власні емоції на подану тему, тощо.

Аналіз структури НМК та змісту підручників

Підручник, за яким навчаються учні шостих класів Скандинавської гімназії за підручником називається Wider World BBC 3rd edition. Курс Wider

World BBC складається з п'яти рівнів, починаючи з pre-A1 до B1 +. Кожен рівень включає приблизно 72-120 годин навчання. Також, кожен підручник для студентів йде в парі з робочим зошитом та дисками. Авторами цієї серії автентичних підручників для учнів є Боб Гастінгз, Стюарт МакКінлі, Каролін Бароклаф, Сюзанна Гайнор та Катрін Алевізос. Видавництво – Pearson.

Навчально-методичний комплекс Wider World BBC включає:

Wider World BBC Student Book

Wider World BBC Workbook

Class audio CDs

Exam Practice Books with audio

Teacher's Book with DVD-ROM

Cambridge Key for Schools

Student's eText

Extra homework activities based on BBC Vox Pops with embedded video

[Pearson English Portal](#) (сайт з додатковим матеріалом)

Саме підручник, за яким навчаються учні, складається з дев'яти тематичних розділів, кожен з яких поділено на 5 навчальних уроків: listening and vocabulary, speaking, writing, grammar, English in use, revision. В кінці кожного уроку знаходиться список слів з фонетичною транскрипцією та тест, аби кожен учень міг перевірити чого він досяг по закінченні теми.

Розгляд особливостей методики викладання діалогічного мовлення за поданим підручником

Навчальний матеріал розподілений рівномірно, важливо зазначити, що подання приблизно 50% нового матеріалу йде через listening, зазвичай у вигляді діалогів. Загалом, у кожному уроці присутні вправи на навчання кожного виду мовних та мовленнєвих компетентностей. В кінці кожного уроку обов'язково наявні вправи на формування компетентності у діалогічному мовленні.

У порівнянні з вправами на діалогічне мовлення у четвертому класі (FlyHigh 4 Pupil's Book), де потрібно було підставляти вже готові ДЄ, учні основної школи мають більш креативні завдання.

Такі творчі вправи спрямовані не лише на розвиток уваги та пам'яті, формування мовленнєвих, інтелектуальних чи навчальних вмінь ДМ, а й на формування компенсаційних та організаційних вмінь ДМ.

В той же час, матеріал підручника та теми діалогів ідеально відповідають віковим особливостям учнів та сферам вжитку.

Майже у кожній вправі наявні зорові опори для формування діалогів, або плани з ключовими ідеями для обговорення. В той же час, у підручнику можна зустріти усі найбільш поширені типи діалогів (діалог-розпитування; діалог-домовленість; діалог-обмін враженнями; діалог-обговорення).

Більш того, на сайті підручника є велика кількість додаткових матеріалів, як схем так і відео для забезпечення самостійної роботи учнів.

Протягом спостереження за уроками англійської мови у 6-Б класі Загальноосвітнього навчального закладу I-III ступенів «Скандинавська гімназія» було помічено, що компетентність монологічного мовлення розвинена більше за мовленнєву компетентність у діалогічному мовленні. Адже, учням було легко формувати навіть спонтанні речення про свій досвід але були проблеми у підтриманні таких видів діалогів як діалог-розпитування або діалог-домовленість, бо не було достатнього досвіду з використання компенсаційних вмінь ДМ, хоча й в підручнику спостерігається достатня кількість вправ цього виду діяльності. Розглянувши вправи на ДМ у підручнику четвертого класу, я дійшов висновку, що основна частина учнів мало зустрічалася з вправами на ДМ раніше, тому різні схеми, квізи чи відео як опора для подання ДЄ для подальшого підтримання діалогу була б дуже доречна. За результатами дослідження можна стверджувати, що підручник має достатню кількість вправ на формування мовленнєвої компетентності у ДМ, а додаткові матеріали на цей вид діяльності лише підвищують ефективність навчання.

2.2 Дослідження ефективності використання рольової гри в процесі формування англійськомовної компетентності у діалогічному мовленні та їх значення на практиці

Аби досягти найбільшої ефективності у процесі використання рольової гри задля формування англійськомовної компетентності у діалогічному мовленні важливо розглянути етапи організації та застосування рольової гри під час уроку англійської мови. Всього етапів три: підготовчий, ігровий та контрольний (заключний).

Під час підготовчого етапу йде ознайомлення з новими лексичними одиницями, граматичними структурами, мовними кліше і т.п., що будуть пізніше використані під час усномовленнєвої взаємодії. К. Лівнґстоун визначив декілька частин підготовчого етапу. Спочатку варто опрацювати нові ЛО та ГС за допомогою рецептивно-репродуктивних умовно-комунікативних вправ (підстановка зразків мовлення, поєднання та їх виправлення). Потім, спираючись на зразок побудови діалогу варто доповнити вже існуючий або побудувати власну ситуацію. Далі, йде власне складання діалогу з використанням нової лексики та граматики. Тут, варто переглянути та правильно оформити діалогічні єдності. Наостанок, варто перевірити розуміння учнями всіх слів, спробувати навести синоніми чи пояснити їх значення. Після цього можна переходити до наступного етапу.

Другий етап складається з самої гри. Рольова гра, як вид мовленнєвої діяльності залучає в себе використання учнями усіх набутих вмій та навичок. Для учнів шостого класу можна взяти рольову гру на тему «Visiting a café», яка відповідає розділу 3 «The taste test» підручника Wider World BBC 3rd edition.

Приклад 1:

“Work in pairs. During last weekend each of you visited different cafés and tried out something you wanted for a very long time. Discuss it.”

Описуючи процес цієї гри, можна сказати що учні будуть виконувати ролі друзів, що створить позитивну атмосферу діалогу. Об'єктом гри будуть різні види страв, що учні покуштували в кафе, так вони зможуть використати нові лексичні одиниці здобуті під час роботи з цим розділом підручника. А умови усномовленневої ситуації залучать учнів до використання ГС минулого часу, які вивчаються під час цієї теми.

Візьмемо восьмий розділ цього ж підручника «No time for crime» і наведемо приклад іншої рольової гри.

Приклад 2:

“Task for the first pupil: you have seen a clown to commit a crime. Describe to the police officer in a funny way what did he violate”

“Task for the second pupil: you are the police officer that was trying to catch some mischievous clown who committed a series of crimes. Question a witness about what he saw while complaining about your unlucky chase.”

Цей приклад рольової гри буде більш креативним, що «розбавить» атмосферу складної теми й водночас надасть учням можливість активно створювати свою власну історію. Об'єктом розмови будуть злочини даного клоуна й сприятимуть вживанню нової лексики з теми. Умови діалогічного спілкування ж закликатимуть їх до використання таких нових граматичних структур, як Present Perfect, що також вивчається під час цієї теми.

Тепер візьмемо другий розділ підручника «Wild Nature» й запропонуємо рольову гру.

Приклад 3:

“Work in pairs. You and your fellow adventurer decided to spend a holiday closer to the nature. One of you chose the wild forest or mountains away from cities, while another went to the island in the middle of nowhere. Some terrible natural disaster happened to you. Describe your experience to one another”.

Під час цієї усномовленневої діяльності учні примірятимуть на себе ролі шукачів пригод, що спрямовано заінтригувати учнів й емоційно забарвити діалогічну ситуацію. Темою розмови стануть неочікувані природні катастрофи

й спонукатимуть учнів до використання нових лексичних одиниць з теми “Wild Nature”. В той же час, умови комунікативної ситуації вимагатимуть використання нових граматичних структур.

Пропоную розглянути рольову гру з розділу підручника «The big match!»

Приклад 4:

“During the sport festival you meet another fan of sport. Discuss your favorite type of sport activities and make predictions about which one will be the most popular in the future and why.”

Під час цієї рольової гри, учні виступають як палкі фанати свого улюбленого виду спорту. Одразу видно, що надається можливість до демонстрації своїх інтересів, що спонукатиме співрозмовників не лише почати діалог, а й постійно ставити контр-запитання, коментувати смаки один одного та пояснювати свою точку зору. Це має створити запальну атмосферу й спонукатиме до такого собі змагання. Об’єктом гри будуть різні види спорту й, в той же час, ймовірні зміни, досягнення, чемпіонати у майбутньому, що учні самі зможуть нафантазувати. Так вони не лише використовуватимуть нові лексичні одиниці, а й граматичні структури на використання майбутнього часу, що пропонуються до вивчення під час цього розділу підручнику. Ба більше, вони активно розвиватимуть пам’ять пригадуючи різні особливості спорту й, в той же час тренуватимуть уяву та креативне мислення, розповідаючи по майбутнє, яке вони бачать.

Після завершення ігрового етапу, важливо провести третій — контрольний. Під час цього етапу йде робота над помилками. Але, перш за все, варто надати дітям розповісти про почуте й про загальні враження від рольової гри. Учням необхідно надати можливість до самооцінювання та самомотивації, аби вони змогли самі подумати й визначити свої сильні та слабкі сторони. Так, вони задумуються над своїми помилками, над своїми успіхами. Ще раз пригадають які лексичні одиниці, граматичні структури, мовні кліше вони вживали. Подумують чи правильно вони їх вимовляли, тощо. Пізніше, перейшовши до виправлення помилок, важливо діяти доволі

тактовно. Надати можливість учневі подивитися у підручник й виправити себе самому буде гарною ідеєю та стимулюватиме його бажання до самовдосконалення. Якщо ж учень не розуміє своїх помилок, можна спочатку опитати всіх інших і, потім, винести на дошку різні допущені помилки й сказати, що вони є розповсюдженими у багатьох. Так, окремий учень не буде відчувати себе приниженим й сконцентрується на виправленні помилки.

Також, важливо зауважити, що до рольових ігор є ряд вимог, що їх необхідно враховувати аби досягти найбільшого ефекту у формуванні англійськомовної компетентності у діалогічному мовленні. Насамперед, важливо розуміти, коли учнів можна залучати до рольової гри. Так, пропонувати рольову гру з використанням слів, що були вперше почуті під час цього уроку двадцять хвилин тому — не є гарною ідеєю. Адже діти почнуть губитися в них, намагатися використати щось інше або просто будуть їх неправильно вживати. Таким чином, спочатку варто пройтися по рецептивно-репродуктивним вправам, дати визначення або переклад всім новим словам. Спробувати навести їх у реченнях. Тут, учням можна запропонувати надати по одній репліці з використанням нових ЛО й подивитися як вони впораються. Далі, вже можна переходити до формування діалогічних єдностей з наявністю зорових чи слухових опор. І лише після цього, ретельно ознайомившись з новими мовними одиницями, можна переходити до рольової гри.

В той же час, важливо зауважити, що учням необхідно давати право на помилку. Так, не можна очікувати одразу готовий діалог чи прагнути ідеальної вимови. Завжди треба пам'ятати, що для учня гра має бути процесом, яким можна насолоджуватися. Головне не перемога й не оцінка, а саме процес засвоєння вмінь та навичок. І лише потім, учень починає використовувати свій набутий досвід задля самовдосконалення.

Далі, важливо також враховувати інтереси та особистий досвід кожного учня. Так, необхідно бути в курсі останніх новин, сучасної освітньої програми й створювати такі завдання, аби дітям було цікаво. Більш того, важливо надавати їм можливість використовувати свій власний досвід — творити.

Завжди можна щось змінити чи відкоригувати, якщо учень цього потребує. Головне, щоб головна мета та умови завдання були дотримані, а далі учні самі можуть приймати рішення під час діалогу. Іншими словами, аби повністю диктувати правила гри, вчитель має лише направляти та корегувати учнів, дозволяючи їм самим орієнтуватися в процесі мовленнєвої взаємодії. Саме таким чином, вони зможуть розвивати, наприклад, організаційні вміння, самостійно прогнозуючи наступні репліки свого співрозмовника й готуючи різні варіанти коментарів чи відповідей. Або, наприклад, компенсаційні вміння. Замість того аби підказувати якесь слово на прохання учня, можна запропонувати пояснити за допомогою парафразу, синонімів чи жестів. Так, учні будуть відчувати себе не лише пасивними слухачами, а дійсно активними учасниками комунікативної взаємодії, що могла б мати місце в реальному житті.

Важливо буде додати й про необхідність врахування емоційної забарвленості усномовленнєвого спілкування. Так, під час справжнього діалогу, а тим паче рольової гри завжди мають бути присутні емоції. Таким чином, коли учень висловлює свою точку зору чи пропонує якусь ідею, можна запропонувати супроводжувати її інтонаційним оформленням або ж невербальними засобами спілкування. Доведено, що демонструючи емоції й вимовляючи одне й те ж слово з різною інтонацією допомагає краще його запам'ятати.

Далі, важливо зауважити, що під час підготовки до рольової гри краще заздалегідь почати з роботи з новими лексичними одиницями чи граматичними структурами. Так, зустрічаючи нове слово, краще використовувати метод пояснення його значення або наведення синонімів замість звичного перекладу. По-перше, це допоможе учням у випадку коли вони не зможуть пригадати цю ЛО під час конкретне рольової гри. Згадавши значення слова, або замінивши його синонімом, вони завжди зможуть вийти із ситуації, відчувши себе при цьому креативними й почнуть більше покладатися на свої знання замість використання перекладача. Наостанок, завжди важливо

давати ролі та завдання, що спонукатимуть учнів до використання різних діалогічних єдностей. Один раз вони можуть практикувати, наприклад, «спонукання — відмову», іншого разу це може бути «повідомлення — запитання». По-чергово використовуючи всі можливі види ДЄ, учні розширюють коло своїх ідей та починають думати ширше, шукаючи все нові та нові виходи зі складних ситуацій.

За допомогою всіх прикладів видно, що під час рольової гри учні будуть активно залучені до формування англійськомовної компетентності у діалогічному мовленні. Так, будуть формуватися всі види вмінь; та навичок ДМ: мовленнєвих, репродукуючи вже засвоєну інформацію; лексичних та граматичних, використовуючи ЛО та ГС із наведеної теми; слухо-вимовні навички. В той же час, учні будуть приміряти на собі соціальні ролі, проявляти ініціативу й винахідливість, намагаючись підлаштуватися під співрозмовника. Таким чином, вони не лише будуть ефективно формувати КДМ, а й розвиватися як особистості й залучатися до активної взаємодії між собою, що призведе до усвідомлення мови як засобу спілкування та вмотивує учнів до подальшої навчальної діяльності.

ВИСНОВКИ

Отже, варто зазначити, що формування англійськомовної компетентності у діалогічному мовленні є процесом мовленнєвої взаємодії між двома учасниками. Вона складається з вмінь, навичок, знань та комунікативних здібностей, що відіграють важливе значення як в навчальному процесі, так і в формуванні особистості учня. А конкретно рольова гра, як метод формування КДМ є одним з найбільш ефективних способів саме завдяки перенесенню учнів в умови реальної діалогічної взаємодії. В той же час, вона вважається одним з найбільш вдалих прикладів застосування особистісно-орієнтованого підходу, адже під час гри кожному учневі надається роль та можливість проявити себе як активного учасника. Більш того, цей вид колективної роботи дозволяє врахувати вікові особливості, власний досвід та

інтереси учнів, активізуючи їх пам'ять та увагу, приміряючи на собі різні соціальні ролі й готуючись до найрізноманітніших життєвих ситуацій. На відміну від діалогу, рольова гра вчить учня не лише як правильно щось сказати, а й надає мотив та причину це сказати, тим самим мотивуючи до активної участі в усномовленнєвій діяльності. Розглянувши приклади впровадження рольової гри на уроках англійської мови в основній школі, стає зрозуміло як ефективно вона допомагає розвивати вміння та навички діалогічного мовлення. Цей рід діяльності не лише дозволяє активно автоматизувати лексичні одиниці, граматичні структури чи слухо-вимовні навички, а й збагачує діалогічну ситуацію й повністю залучає учня в процес. Таким чином, цілковито поринаючи у гру, співрозмовники самостійно творять свою історію та розвивають уявне мислення спрямовуючи всі свої набуті знання на участь в різноманітних ситуаціях спілкування, що не лише мотивують до подальшого навчального процесу а й створюють підґрунтя до активної мовленнєвої діяльності в майбутньому.

РЕЗЮМЕ

В умовах постійної потреби у вільному спілкуванні іноземною мовою, проблема безперервного пошуку покращення шляхів формування англійськомовної компетентності в діалогічному мовленні залишається актуальною. Суспільна та педагогічна значущість проблеми зумовили вибір теми курсової роботи: «Методика формування в учнів основної школи англійськомовної компетентності в діалогічному мовленні з використанням рольової гри».

Курсова робота складається зі вступу, двох розділів та висновків. Обсяг роботи складає 27 сторінок. У списку використаної літератури 21 джерело, зокрема 11 – англійською мовою, 3 — французькою.

У першому розділі роботи було охарактеризовано теоретичні основи формування в учнів основної школи англійськомовної компетентності в діалогічному мовленні з використанням рольової гри. Також, було розглянуто цілі та системи вправ для формування англійськомовної компетентності у діалогічному мовленні в учнів основної школи з використанням рольової гри.

В другому розділі, була розкрита технологія формування компетентності в діалогічному мовленні з використанням рольової гри в закладах середньої освіти. Задля цього було проаналізовано підручник з англійської мови для основної школи на наявність та доцільність вправ на формування КДМ. Наостанок було продемонстровано ефективність використання рольової гри в процесі формування англійськомовної компетентності у діалогічному мовленні та її значення на практиці.

Ключові слова: компетентність в діалогічному мовленні, рольова гра, система вправ для формування КДМ.

RESUME

In the conditions of a constant need for fluent communication in a foreign language, the problem of continuous search for ways to improve the modeling of English language competence in dialogical speech remains relevant. The social and pedagogical significance of the problem determined the choice of the subject of the course work to be: "Methodology of modeling of English language competence in dialogic speech for elementary school students using a role-play."

The course work consists of an introduction, two sections and a conclusion. The volume of the work is 27 pages. The list of references includes 21 sources, 11 of which are in English and 3 in French.

In the first section of the work, the theoretical foundations of the modeling of English language competence in dialogic speech for elementary school students using a role-play were described. Also, the goals and systems of exercises for the modeling of English-language competence in dialogic speech for elementary school students using a role-playing game were reviewed.

In the second section, the technology of the modeling of English language competence in dialogic speech for elementary school students using a role-play in secondary education institutions was unfolded. For this purpose, the English language textbook for the primary school was analyzed for the presence and appropriateness of exercises for the formation of CDS. Finally, the effectiveness of using a role-play in the process of modeling English-language competence in dialogic speech and its significance in practice were demonstrated.

Key words: competence in dialogic speech, role-play, system of exercises for the modeling of CDS.

ДОДАТКИ

План-конспект уроку

Дата: ---

Клас: 6

Підручник: Wider World 3

Тема: The taste test

Підтема: Visiting a café

Тип уроку: засвоєння нових ЛО, формування англійськомовної компетентності в діалогічному мовленні

Цілі уроку:

Практичні:

1. Ознайомити з новими ЛО та автоматизувати їх
2. Ознайомити з новими ГС.
3. Навчити вживати нові ЛО та ГС в усному/писемному мовленні на рівні фрази/понадфрази
4. Формувати англійськомовну компетентність в діалогічному мовленні

Освітня: поглибити знання про емоції

Розвивальні: розвивати увагу, логічне мислення, мовну здогадку, комунікативні здібності, критичне мислення

Виховна: виховувати зацікавленість у прояві емоцій

Обладнання: підручник

Схематичний план уроку

Початок уроку

- I. Організаційний момент..... 1 хв.
- II. Мовленнєва зарядка..... 3 хв.

Основна частина уроку

- III. Введення до теми уроку. Ознайомлення з новими ЛО.....5 хв.

<p>Етап III.</p> <p>Введення до теми уроку.</p> <p>Прийом 1.</p> <p>Ознайомлення з новими ЛО</p>	<p>T : Please, read the new words and describe or translate each of them. Well done! Now, look at these pictures and say what you can see.</p> <p>2 1.48 Study the Vocabulary A box. Listen and see if you can find the items you hear in the picture.</p> <div data-bbox="550 526 1284 728" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Vocabulary A Food and drink</p> <p>beef bread rolls cheese chewing gum chilli cream crisps cucumber flour fruit juice garlic grapes honey ice cream lemonade lettuce nuts peach pear pineapple smoothie tuna yoghurt</p> </div>
<p>Етап IV.</p> <p>Перевірка розуміння нових ЛО</p> <p>Прийом 1.</p> <p>Вправа на підстановку ЛО</p>	<p>3 1.49 Match the sentences with the people in the picture. Complete the sentences with words from the Vocabulary A box then listen and check.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 ___ This person has got a shopping list. She is looking for chilli, cream and some _____. 2 ___ These people want to buy _____, honey, yoghurt and _____. 3 ___ The shop assistant is near the _____, grapes and _____. 4 ___ The grandmother wants lettuce, _____ and some _____. 5 ___ The child is looking at the fruit juice and _____. 6 ___ The man is buying _____, beef and _____.
<p>Етап V.</p> <p>Автоматизація нових ЛО.</p> <p>Прийом 1.</p> <p>Виконання вправи на вибір правильної ЛО</p>	<p>2 1.58 Study the Vocabulary box, using a dictionary. Choose the correct option. Listen and check.</p> <div data-bbox="630 1590 1165 1724" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Vocabulary Describing food</p> <p>bitter bland delicious dry fresh rich sour spicy stale sweet tasty</p> </div> <ol style="list-style-type: none"> 1 I like chilli popcorn because it's so <i>spicy</i> / <i>stale</i>. 2 These cupcakes aren't very tasty, they're quite <i>sweet</i> / <i>bland</i>. 3 I love this fruit juice, it's really <i>dry</i> / <i>delicious</i>. 4 This cake has icing and a filling with butter, so it's very <i>rich</i> / <i>bitter</i>. 5 This milk has been in the sun too long, it tastes <i>sour</i> / <i>fresh</i>. 6 This bread is old, I think it's <i>stale</i> / <i>bitter</i>.

Прийом 2.

Виконання

вправи на

використання

ЛО як різних

членів речення

6 **1.50** In pairs, use the words from the Vocabulary B box to discuss the ice cream flavours. Which is your favourite flavour?

Vocabulary B

Flavours

chocolate coconut coffee lemon
melon mint strawberry vanilla

These words can be used as adjectives or nouns.

I like strawberries. [noun]

I like strawberry ice cream. [adjective]

I think the white ice cream is vanilla.

Yes, or maybe it's ...

Етап

VI.

Практика

вживання ГС у

репліках

T : During our previous classes with this unit we've already got acquainted with these two tenses. Let's see how we can use them while talking about food and our preferences.

Прийом 1.

Вправа

на

вживання ГС у

репліках

7 Write questions in the Present Perfect and Past Simple. In pairs, ask and answer the questions.

Start with a general question with **ever** (Present Perfect):

- Have you ever eaten ... ?
- Have you ever drunk ... ?

Then ask about details (Past Simple):

- When did you try it?
- Did you like it?
- What was it like?

Етап VII.

Практика роботи з новими ЛО у формі міні-діалогу

Приєм 1.

Створення міні-діалогу з використанням нових ЛО

6 [VOX POPS 3.3] In pairs, describe the best cake you've ever had. Ask and answer the questions:

- What did it look like?
- What did it taste like?
- What flavour was it?
- Who made it?

Етап VIII.

Автоматизація використання ЛС та ГО під час рольової гри

T.: Great! You are the top students! I know you are already tired so let's play a game. You are free to come up with your own story. Yet, you must use new vocabulary and corresponding tenses.

Приєм 1.

Рольова гра з використанням нових ЛО та ГС

Приклад 1:

"Work in pairs. During last weekend each of you visited different cafés and tried out something you wanted for a very long time. Discuss it."

<p>Прийом 2. Контрольний етап рольової гри</p>	<p>(Примітка: Описуючи процес цієї гри, можна сказати що учні будуть виконувати ролі друзів, що створить позитивну атмосферу діалогу. Об'єктом гри будуть різні види страв, що учні покуштували в кафе, так вони зможуть використати нові лексичні одиниці здобуті під час роботи з цим розділом підручника. А умови усномовленневої ситуації залучать учнів до використання ГС минулого часу, які вивчаються під час цієї теми.)</p> <p>T : Marvelous job! Hope you enjoyed discussing your experiences. Please, say a couple of sentences about your partner's visit to a café and what you liked about it. Now, tell me some of the new words that you used during the game. Have you liked this game? What did you do the best? What part was the hardest for you? Let's talk about some common mistakes and write down the correct variants. After this you will get your home task and will be free to go.</p>
---	--

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика\ Підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів Київ."Ленвіт", 592 с.
2. Навчальні програми для 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (www.mon.gov.ua)
3. Глечиків В.И. Ігри на заняттях англійською мовою // Іноземні мови в школі.- 1993
4. Дворжецька М.П., Павлюк М.В. Навчання спонтанного англійського ділового мовлення за допомогою рольової гри в старших класах середньої школи // Методика викладання іноземних мов: Науково-методичний збірник . Вип.20.- К.: Освіта
5. Лобанова В. Рольова гра на заняттях з англійської мови. // Рідна школа. - 2002.
6. Николаєва С.Ю. (2002) "Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах " Київ."Ленвіт", 199, с.146-150.
7. Сиденко А. Ігровий підхід у навчанні // Народна освіта.-2000.-№8.- С.134-137
8. Jeanne Perrett, Charlotte Covill (2011). Fly-High 4 Pupils Book Pearson Education Limited, 130 p.
9. Darlene Smith-Worthington, (2016). Sue Jefferson Wider World BBC 3rd edition WorkBook
- 10.English for Primary Teachers: a handbook of activities and classroom language/ By Mary Slattery, Jane Willis / Oxford University Press, 2009. – 148 p.
- 11.The Communicative Approach to Language Teaching / Ed. by Ch. Brumfit and K. Johnson. – Oxford : Oxford Univ. Press, 1991. – 243 p.

12. Kettula, K. & Berghall, S. (2013). Drama-based role-play: A tool to supplement work-based learning in higher education. *Journal of Workplace Learning*
13. Maier, H.W. (January 2002). Role playing: structures and educational objectives. *CYC-online*, 36.
14. Ments, M.V. (1989), *The Effective Use of Role-play: A Handbook for Teachers and Trainers*, rev. ed. London
15. Rao, D. & Stupans, I. (2012). Exploring the potential of role play in higher education: development of a typology and teacher guidelines. *Innovations in Education and Teaching International*
16. Darlene Smith-Worthington, (2019). *Sue Jefferson Wider World BBC 3rd edition Students Book*
17. BROUTE A. (2007): « De nouveaux descripteurs pour évaluer les interactions orales en langue étrangère ». *Didáctica, Lengua y Literatura*, Madrid
18. BROUTE A. (2008): *Les interactions orales dans la classe de F.L.E.*, Pearson Educación, Madrid
19. BEACCO JC. (1980) : « Compétence de communication : des objectifs d'enseignement aux pratiques de classe » dans *Le Français Dans Le Monde*, 153, Hachette – Larousse, Paris
20. GÜLICH E., KOTSCHI T. (1995): “Discourse Production in Oral Communication”, in Quasthoff U. M., *Aspects of oral Communication*, Berlin, New York, Walter de Gruyter
21. Westrup, U. & Planander, A. (2013). Role-play as a pedagogical method to prepare students for practice: The students’ voice. *Ogre utbildning*